

Sammendrag - Utvikling av program for apteringsoppfølging. Dette prosjektet startet opp etter et initiativ fra Skogforsk i Sverige om å videreutvikle og forbedre/modernisere eksisterende dataprogram for apteringsoppfølging. Målet har vært å utvikle et prototypeprogram som skal brukes av bransjen som opplærings-/ oppfølgingsverktøy og/eller for systemutvikling. Programvaren har fått navnet «Virkesvärde» på Svensk og «Virkesverdi» på Norsk.

Prosjektet har også framskaffet relevante nøkkeltall for å beskrive virkesutnytting basert på standardiserte hogstmaskindata /data fra digital klave. Programmet kan anvendes med filer både tidligere og ny (2010) StanForD standard (gammel/ny StanForD): pri/hpr, ktr/hqc og apt/oin, pin, spi.

Programmet er ment for både for opplærings- og oppfølgingsformål. Opprinnelig var programmet tenkt anvendt på PC og nettbrett, og i løpet av prosjektet ble dette utvidet til også en tilpasning til bruk i hogstmaskiner.

Målgrupper for anvendelse av programmet er flere. De mest aktuelle er: Personer som jobber med oppfølging i tømmeromsetningsorganisasjonene, entreprenører og deres maskinførere, instruktører i virkesutnytting/apteringsoppfølging (RECO/Aktivt Skogbruk) og skoleverket (elever/lærere/studenter). Forskning og utviklingsmiljø vil også ha nytte av å anvende programmet.

Hovedprosjektleder: Skogforsk v/Johan Möller. Svensk arbeidsgruppe: AB Karl Hedin Sågverk, Bergvik Skog AB, BillerudKorsnäs Skog AB, Holmen Skog AB, Mellanskog ek. för., SCA Skog AB, Sveaskog Förvaltning AB, Södra Skogsägarna ek. för. og Vida Skog AB i tillegg til Virkesmåtningsföreningen (VMF) og Skogsbrukets Datacentral (SDC).

I Norge har Skogkurs v/ Eva Skagestad hatt det nasjonale prosjektansvaret med følgende arbeidsgruppe; ☒ Jon Harby, Mjøsen Skog ☒ Tom Erik Holmstad, Viken Skog ☒ Thomas Kristiansen, AT-Skog ☒ Joar Stensløkken, Silviforum ☒ Ole Bertil Reistad, RECO-instruktør og framtidig apteringsoppfølgingsinstruktør ☒ Terje Stubberud, RECO-instruktør og framtidig apteringsoppfølgingsinstruktør ☒ Andreas Råheim, entreprenør – Valdres Skogavvirkning AS ☒ Knut Finstad, tidl. Utvikler av AptControl ☒ Geir Myklestad, Skogkurs ☒ Eva Skagestad, Skogkurs.  
Prosjektleder

Entreprenør og maskinfører Kjetil Røste har også deltatt under uttestingen av programmet i 2015/2016.

Selve programutviklingen har skjedd i regi av Skogforsk i Sverige. Den norske arbeidsgruppen har bistått med innspill og ikke minst uttesting av programmet etter hvert som funksjoner har blitt utviklet. Vi har også bistått med å formidle kompetanse om viktige funksjoner fra det gamle programmet AptControl. Knut Finstad har derfor vært delaktig i prosjektgruppa for å ha tilgang til tidligere arbeid og erfaring med AptControl. Alle menyer og innhold i programmet er oversatt til norsk, og bruker velger selv hvilke språkvariant som ønskes (norsk eller svensk).

Funksjonalitet «Virkesverdi» har mange ulike analysefunksjoner. Hoveddelene av programmet vises i figuren;

Sluttrapport - Kvalitetssikret aptering og virkesutnytting 6

De ulike delene av programmet gir innsyn i nøkkeltall og muligheter for analyser på grunnlag av data samlet inn i hogstmaskinen, samt data fra apteringsfiler og kontrollfiler fra dataklave. For omtale av innhold se eget kapittel i rapporten, samt vedlegg – Manual for programmet «Virkesverdi» (svensk).

Videreføring og drifting Programmet vil i det videre bli vedlikeholdt og driftet fra Skogforsk i Sverige. I Norge vil Skogkurs opprette en brukergruppe for programmet. Se for øvrig eget avsnitt om videreføring og drifting lenger ut i rapporten.